

چالش واردات بذر و راه حل تولید داخلی؛ راه حل هلدینگ کرانه نیلگون افق

هر سال، پیش از شروع فصل کشت، کشاورزان گلخانه دار و سبزی کار یک نگرانی مشترک دارند: بذر مناسب به موقع و با قیمتی قابل قبول پیدا می شود یا نه؟ به نقل از کرانه نیلگون افق، بخش بزرگی از این نگرانی به وابستگی بخشی از تولید به بذر وارداتی برمی گردد. پرسش اصلی ساده است: آیا می شود بذری تولید کرد که کیفیت بالایی داشته باشد، برای کشاورز مقرون به صرفه باشد و نیاز کشور به واردات را هم کم کند؟

به گزارش خبرگزاری گزارش خبر، هر سال، پیش از شروع فصل کشت، کشاورزان گلخانه دار و سبزی کار یک نگرانی مشترک دارند: بذر مناسب به موقع و با قیمتی قابل قبول پیدا می شود یا نه؟ به نقل از کرانه نیلگون افق، بخش بزرگی از این نگرانی به وابستگی بخشی از تولید به بذر وارداتی برمی گردد. پرسش اصلی ساده است: آیا می شود بذری تولید کرد که کیفیت بالایی داشته باشد، برای کشاورز مقرون به صرفه باشد و نیاز کشور به واردات را هم کم کند؟

پاسخ، به توان علمی، سرمایه گذاری و برنامه ریزی درست در صنعت بذر بستگی دارد. بذر باکیفیت نخستین گام رسیدن به محصولی پربازده و اقتصادی است و هر ضعفی در این گام، تا روز برداشت همراه مزرعه می ماند. در ادامه می بینیم گره کار کجاست و چه مسیری پیش رو داریم.

وقتی بذر از مرز می رسد، هزینه فقط قیمت روی بسته نیست

وابستگی به بذر وارداتی چند ریسک را هم زمان وارد حساب کشاورز می کند؛ ریسک هایی که پیش از اولین آبیاری، بخشی از سود فصل را کم می کنند. این فشار در سبزی، صیفی و گلخانه بیشتر دیده می شود، چون سهم بذر وارداتی در این بخش ها بالاتر است.

نوسان نرخ ارز و هزینه تمام شده

بذر وارداتی با ارز خریداری می شود و هر تغییر نرخ خیلی زود به قیمت نهایی می رسد. کشاورزی که هزینه های فصل را از قبل برآورد کرده، ناگهان با عددی بالاتر روبه رو می شود و چاره ای جز پذیرفتن آن ندارد، چون زمان کشت منتظر هیچ کس نمی ماند. وقتی بذر یکی از اقلام اصلی هزینه باشد، یک جهش قیمتی می تواند حاشیه سود را به طور جدی کم کند.

تأمین دیر هنگام و به هم خوردن تقویم کشت

کشاورزی کار زمان بندی است. اگر بذر چند هفته دیرتر برسد، نشاکاری عقب می افتد، محصول با شرایط آب و هوا و بازار دیگری روبه رو می شود و گاهی کل برنامه فصل باید دوباره چیده شود. در گلخانه که هر هفته تأخیر یعنی هزینه نگهداری بیشتر، این فشار شدیدتر است. گاهی هم کشاورز ناچار می شود رقمی را بکارد که برای منطقه اش بهینه نیست، فقط چون همان رقم در دسترس است.

چرا جایگزینی بذر داخلی همیشه جواب نداده است؟

تولید بذر در داخل کشور تنها زمانی به کاهش واردات می رسد که کشاورز آن را به جای بذر وارداتی بخرد. بخشی از پاسخ در ارقام بهبود یافته است؛ بذر اصلاح شده با انتخاب و بهبود ویژگی هایی مثل عملکرد، یکنواختی و تحمل شرایط محیطی ساخته می شود و می تواند جای بخشی از بذر وارداتی را بگیرد. اما هیچ رقمی تا وقتی در مزرعه واقعی نتیجه نگیرد، جایگاه خودش را باز نمی کند.

کشاورز بذری را می خرد که نتیجه اش را دیده یا از همسایه اش شنیده است. اگر رقم داخلی در بازدهی، یکنواختی محصول یا مقاومت به بیماری از نمونه وارداتی ضعیف تر باشد، یک فصل کافی است تا اعتماد از بین برود و بازسازی آن سال ها طول بکشد.

مشکل دیگر فاصله ایستگاه تحقیقاتی تا مزرعه است. رقمی که در شرایط کنترل شده عالی عمل می کند، در خاک، آب و مدیریت متفاوت یک کشاورز معمولی ممکن است همان نتیجه را ندهد. جایگزینی زمانی موفق می شود که بذر داخلی از نظر عملکرد، کیفیت، مقاومت به آفات و بیماری ها و سازگاری با اقلیم، نیاز کشاورز را به طور واقعی پوشش بدهد.

کشاورز بذر را با چه معیارهایی انتخاب می کند؟

برای طراحی هر راه حلی باید از نگاه خریدار شروع کرد. کشاورز پیش از خرید بذر، سه چیز را کنار هم می سنجد و هر رقم داخلی باید در هر سه آزمون سربلند بیرون بیاید.

مهم‌ترین پرسش این است که از هر هکتار چه مقدار محصول قابل فروش برداشت می‌شود. اندازه، یکنواختی و ماندگاری محصول هم در قیمت فروش اثر مستقیم دارد. رقمی که در برداشت اول خوب باشد اما در بازار فروش کیفیت یکدست نداشته باشد، برای کشاورز تجاری گزینه مناسبی نیست.

مقاومت به آفات و بیماری‌ها

رقمی که در برابر بیماری‌های رایج منطقه مقاوم باشد، مصرف سم را کم می‌کند و ریسک فصل را پایین می‌آورد. این ویژگی در گلخانه که شرایط برای گسترش بیماری مناسب است، ارزش بیشتری دارد و گاهی از چند درصد بازدهی بیشتر مهم‌تر می‌شود.

سازگاری با شرایط اقلیمی

رقمی که در یک منطقه می‌درخشد، در منطقه دیگر همان نتیجه را تضمین نمی‌کند. سرما، گرما، کیفیت آب و طول فصل رشد در انتخاب رقم تعیین‌کننده‌اند و بذر داخلی باید برای اقلیم‌های مختلف کشور گزینه‌های جداگانه داشته باشد، نه یک نسخه برای همه.

راه حل چیست؟ پژوهش، همکاری علمی و سرمایه‌گذاری

کاهش وابستگی به واردات به چند حلقه به‌هم‌پیوسته نیاز دارد و هیچ‌کدام به‌تنهایی کافی نیست. هر حلقه اگر جدا بماند، نتیجه‌اش به مزرعه نمی‌رسد.

حمایت از تولید ارقام جدید

به‌نژادی کاری زمان‌بر است و نتیجه‌اش چند فصل بعد دیده می‌شود. اگر حمایت از تحقیقات پایدار نباشد، پروژه‌ها نیمه‌کاره می‌مانند. ارقام جدید هم باید بر پایه نیاز واقعی بازار ساخته شوند، یعنی آنچه کشاورز می‌خواهد، نه تنها آنچه در آزمایشگاه شدنی است.

پیوند مراکز علمی و شرکت‌های بذری

مراکز علمی دانش و ارقام دارند و شرکت‌های تولیدکننده امکان تکثیر، بسته‌بندی و توزیع. وقتی این دو جدا از هم کار می‌کنند، رقم خوب ممکن است هیچ‌وقت به دست کشاورز نرسد. همکاری رسمی و پایدار میان آن‌ها این فاصله را کم می‌کند و زمان رسیدن رقم از پژوهش به مزرعه را کوتاه می‌کند.

فراهم‌کردن زمینه برای بخش خصوصی

سرمایه‌گذار وقتی وارد می‌شود که بازگشت سرمایه قابل پیش‌بینی باشد. قوانین روشن، حمایت از حق به‌نژادگر و ثبات سیاست‌های تجاری به همین پیش‌بینی‌پذیری کمک می‌کنند و صنعت بذر را از وابستگی به چند واردکننده بیرون می‌آورند.

در کنار این سه حلقه، آموزش کشاورز هم کم‌اهمیت نیست. بذر هرچقدر هم خوب باشد، اگر زمان کاشت، تراکم و مراقبت درست رعایت نشود، توان واقعی‌اش را نشان نمی‌دهد. به همین دلیل معرفی هر رقم باید با راهنمای کاشت و نگهداری همراه باشد.

اعتماد؛ حلقه‌ای که بدون آن همه‌چیز می‌ایستد

اعتماد با تبلیغ ساخته نمی‌شود، با نتیجه ساخته می‌شود. آزمایش بذرهای جدید در مزارع و مناطق مختلف کشور، ثبت دقیق عملکرد و انتشار شفاف نتایج به کشاورز اجازه می‌دهد پیش از تصمیم، خودش مقایسه کند.

نظارت مستمر بر کیفیت هم اهمیت دارد. یک محموله ضعیف می‌تواند اعتبار چند سال کار را از بین ببرد، اما نظارت منظم و اطلاعات صادقانه این اعتبار را حفظ می‌کند. هرچه کشاورز درباره هر رقم اطلاعات روشن‌تری داشته باشد، با اطمینان بیشتری بذر داخلی را وارد برنامه کشتش می‌کند. همین اعتماد، به‌مرور، مهم‌ترین سرمایه صنعت بذر می‌شود.

سخن پایانی؛ بذر ایرانی، انتخابی مطمئن و اقتصادی

هدف تنها تولید بذر در داخل کشور نیست؛ باید بذر ایرانی به انتخابی مطمئن و اقتصادی برای کشاورز تبدیل شود. رسیدن به این هدف علاوه بر کم‌کردن وابستگی به واردات، فرصت‌های تازه‌ای برای سرمایه‌گذاری، اشتغال و توسعه فناوری می‌سازد. آینده تولید پایدار کشاورزی از بذر باکیفیت و توانمند شدن تولیدکنندگان داخلی شروع می‌شود. شاید در سایت‌های مختلف کشاورزی نظیر زوم کشت، مرجع کشاورزی بهره‌ور، کشاورزی آنلاین و... نیز این روندها انجام شود ولی به صورت کلی در ایران وب سایت کرانه karanehno.com پیشرو در بذر اصلاح شده و ایجاد راه حل‌هایی برای بهبود عملکرد کشاورزی است و همین باعث می‌شود این شرکت به عنوان بهترین شرکت کشاورزی در ایران شناخته شود.

اگر برای فصل پیش‌رو در حال انتخاب رقم هستید، پیش از سفارش، مشخصات و نتایج مزرعه‌ای هر رقم را بررسی کنید و با گزینه‌های دیگر بسنجید.

می‌توانید نوع خاک، آب و اقلیم زمین خود را برای ارزیابی فنی در میان بگذارید تا رقم مناسب‌تر انتخاب شود. تصمیم امروز شما، شکل برداشت چند ماه بعدتان را تعیین می‌کند.